
Βαλκανική Ιστορία
(19ος - 20ός αι.): Τα
Βαλκάνια από την
«Ανακάλυψη» στην
Ευρωπαϊκή
Ενσωμάτωση

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Βαλκανική Ιστορία (19ος - 20ός αι.): Τα Βαλκάνια από την «Ανακάλυψη» στην Ευρωπαϊκή Ενσωμάτωση»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Βαλκανική Ιστορία (19ος - 20ός αι.): Τα Βαλκάνια από την «Ανακάλυψη» στην Ευρωπαϊκή Ενσωμάτωση»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος είναι η εκπαίδευση των συμμετεχόντων/ουσών σε βασικά θέματα της Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας των Βαλκανίων. Οι ιστορικές εξελίξεις παρουσιάζονται και αναλύονται σύμφωνα με τις τρέχουσες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες της ιστορικής επιστήμης και τα νέα πορίσματα της έρευνας. Τα γεγονότα τίθενται μέσα στο ευρύτερο, ευρωπαϊκό και διεθνές τους πλαίσιο. Στο πλαίσιο αυτό, έμφαση δίδεται στην πολιτική ιστορία των Βαλκανίων, αλλά επισκοπούνται επίσης κομβικές θεματικές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής ιστορίας τους εστιάζοντας στη σχέση των βαλκανικών λαών με τους Έλληνες. Οι εκπαιδευόμενοι/ες θα μνηθούν, αρχικά, στην έννοια «Βαλκάνια» και στο πώς αυτά «ανακαλύφθηκαν» από τη Δύση τον 19ο αιώνα, ενώ θα εμβαθύνουν στη διαδικασία συγκρότησης των σύγχρονων βαλκανικών κρατών (Αλβανίας, Βόρειας Μακεδονίας, Βουλγαρίας, και Γιουγκοσλαβίας), της κουλτούρας, της πολιτικής δομής και της ιδεολογίας τους. Ειδικότερα, κατά την εξέλιξη του προγράμματος, θα γνωρίσουν το Μακεδονικό Ζήτημα στη διαχρονία του και τα μειονοτικά προβλήματα στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Ευρώπη κατά τον 20ό αιώνα. Παράλληλα, θα αναλυθεί η διαδικασία διαμόρφωσης νεωτερικών εθνών και διάδοσης του εθνικισμού στα Βαλκάνια. Το πρόγραμμα επιδιώκει την απροκατάληπτη

κριτική προσέγγιση ζητημάτων που θεωρούνται ταμπού (όπως το Μακεδονικό Ζήτημα και η σλαβομακεδονική αναγέννηση) ή είναι καλυμμένα από την αχλή του μύθου (π.χ. οι σχέσεις Ελλήνων και Αλβανών και η πελασγική καταγωγική θεωρία). Το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί με μια ανασκόπηση της μεταπολεμικής πορείας των βαλκανικών χωρών (πλην της Ελλάδας) από τον υπαρκτό σοσιαλισμό έως την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον 21ο αιώνα, και του εμφυλίου πολέμου που οδήγησε στη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας (δεκαετία του 1990). Συνολικά, η αδρομερής παρουσίαση και η ερμηνευτική προσέγγιση κρίσιμων ιστορικών κεφαλαίων της Νεότερης και Σύγχρονης Βαλκανικής Ιστορίας γίνεται με τρόπο εύληπτο και παιδαγωγικά ορθό, ώστε οι συμμετέχοντες/ουσες να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν άμεσα τις γνώσεις τους στο εκπαιδευτικό, κοινωνικό και εργασιακό τους περιβάλλον.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**
- ▶ **απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης**

Ειδικότερα, το πρόγραμμα απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς, φιλόστορες, ενεργούς πολίτες, στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, επιχειρηματίες και γενικώς σε όσους/ες ενδιαφέρονται να κατανοήσουν το παρελθόν της Βαλκανικής Χερσονήσου, να διαμορφώσουν πληρέστερα την ταυτότητά τους μέσω της γνωριμίας με άλλους λαούς και να οξύνουν την κριτική σκέψη τους με στόχο την καλύτερη ανάλυση του πολιτικού και κοινωνικού γίνεσθαι στην άμεση περιφέρεια της Ελλάδας.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη

δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **4 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα - Η «Ανακάλυψη» των Βαλκανίων από τη Δύση

Διδακτική Ενότητα 1: «Βαλκάνια» και Βαλκανισμός: Η Δυτική Φαντασίωση

Διδακτική Ενότητα 2: Γεωγραφία της Βαλκανικής Χερσονήσου

Διδακτική Ενότητα 3: «Προϊστορία», Ανθρωπολογία και Υλικός Πολιτισμός των Βαλκανίων

Μάθημα - Η Εθνογένεση των Βαλκανικών Λαών (19ος αι.)

Διδακτική Ενότητα 1: Η Σερβική Επανάσταση και η Πολιτική Εξέλιξη της Σερβίας (1804 – 1912)

Διδακτική Ενότητα 2: Η Εθνική «Αναγέννηση» των Βουλγάρων

Διδακτική Ενότητα 3: Η Εθνική «Αφύπνιση» των Αλβανών

Διδακτική Ενότητα 4: Το Γιουγκοσλαβικό Κίνημα

Διδακτική Ενότητα 5: Η Σλαβομακεδονική Εθνογένεση

Μάθημα - Εθνικά Ζητήματα και Μειονότητες στα Βαλκάνια (20ός αι.)

Διδακτική Ενότητα 1: Το Μακεδονικό Ζήτημα

Διδακτική Ενότητα 2: Μειονοτικά Ζητήματα στην Ανατολική Ευρώπη κατά τον Μεσοπόλεμο

Διδακτική Ενότητα 3: Βασιλικές Δικτατορίες και η Επαναχάραξη των Συνόρων στα Βαλκάνια κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

Μάθημα - Τα Σοσιαλιστικά και Μετασοσιαλιστικά Βαλκάνια

Διδακτική Ενότητα 1: Τα Σοσιαλιστικά Βαλκάνια (1945 – 1991) και οι Πόλεμοι της Γιουγκοσλαβικής Διαδοχής (δεκ. 1990)

Διδακτική Ενότητα 2: Από την «Ανακάλυψη» στην Ενσωμάτωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Μια Αποτίμηση του Βαλκανισμού Σήμερα